

BYLO NEBYLO - 10

Státeda, 23 leden 2013

Švédský stál vybraných událostí, jak šly dájinami. Dnešní menu: státmíbrný vítr, noha parou cválá, prodaná nevásta, pan Brouček II., Vnučka, zelená je tráva, Āeský Edison, Āepa lisovaná do krychliček, kinderstube, píse Vontá...

pro Sandru: 19.1.1877 – narodil se Fráa Šrámek, Āeský spisovatel a dramatik. Roubenka, Āí to oblé jméno je,

to tam u nás doma v Plakánku

pátespanilou máme studánku

Roubenka se jmenuje... Āetla nám kdysi pod Kostí kolegyná Iveta, aprobace zemápis – tálocvík, kdy¼ jsme byli s osmákama (¼áky osmých tÁíd, nikoli hodavci) na cyklistickém kurzu v ĀEeském ráji. To byla, pane, Uáitelka! Údolí Plakánek dostalo jméno podle rodiny, která v tu páčila uhlí a od váÁného kouÁme jim slzely oÁí. pro strejdu: 19.1.1736 – narodil se James Watt, skotský mechanik a fyzik, vynálezce moderního parního stroje. Ne, Áe by ten parní stroj tak úplná vymyslel, ale významná ho vylepšil, takže se dal používat v praxi. ĀEím¼ se kola prÁmyslové revoluce rozplný výkon ;-). Za své zásluhy si James vydobyl místo ve fyzikální síly slávy – na jeho počest byla pátekÁtmána koÁsí síla na watt. Výkonu jednoho wattu dosáhneme, vykonáme-li práci 1 joulu za 1 sekundu. A práci 1 joulu vykonáme, pásobíme-li silou 1 newtonu po dráze 1 metru. A sílu 1 newtonu pocítíme, upadne-li nám na nohu 100 g Āokoláda. pro bb: 20.1. 1211 – narodila se sv. Ane¼ka ĀEeská. Ovšem tenkrát svatá nebyla, to dá rozum. Tak¼e správná bychom máli napsat: narodila se Ane¼ka PÁemyslovna, nejmladši z (asi) 13 dáti Āeského krále PÁem Otakara I. Ono teda není ani úplná jasné, Áe to bylo roku 1211, nato¼ 20. ledna... Sotva se narodila, u¼ s ní máli velcí plány – hlavná ji výhodná provdat. Ve tÁech letech ji poslali na vychování do kláštera a rovnou ji zasnoubili polskému princí. Kdy¼ jí bylo šest, tak umÁel. Nelenili, shánáli a sehnali opravdu výbornou partii, císařského syna JindÁmicha. A tak skoro devítiletou Ane¼ku zasnoubovali znovu. Jen¼ milý puberÁák JindÁmich si to Āasem rozmyslel, nejspíš na dobrou radu dobrých rádců, a vydupal si, Áe si vezme o 10 let starši Markétu Babenberskou.

A tak krásná Ane¼ka zÁstala zas na ocet. A kdy¼ ji pak ještá vyšplouchnul anglický král JindÁmich III. Plantagenet, Āmekla si Ane¼ka „dost, toho nemám zapotÁebí“ a stala se nevástou Kristovou. Zalo¼ila v Plantagenet, skamarádila se svatou Klárou, pátmivedla do ĀEech Āmád klarisek a zalo¼ila Āistá Āeský Āmád kÁm¼ s Āervenou hvázdou. Ti se vánovali výluóná péá o nemocné, chudé a handicapované. Ane¼ka tak vlastná vytvořila sociální síť :-)) Ane¼ka byla považována za svástici jí¼ za svého Áivota. O její úÁedná potvrzenou kanonizaci se praneteĀ Eliška PÁemyslovna, po ní Karel IV. V r. 1874 se stala alespoň blahoslavenou (z podnátu arcibiskupa BedÁmicha Schwarzenberga ;-)). SvatoĀení dlouho bránil fakt, Áe se pámi husitském plundrování a srovnávání klášter se zemí ztratily její ostatky. Nakonec pape¼ Jan Pavel II. v pámedveĀer sametové revoluce páimhouĀtmá A tak máme svatou Ane¼ku i bez ostatků. V Ane¼ském klášteĀme v Praze (tedy v tom, co z náho zbylo) se dne

nachází expozice stÁedovákého a raná renesanóního umání. pro Mikina: 20.1. 1930 – narodil se Buzz Aldrin, pilot a astronaut, druhý Ālovák na Másíci pro Miu: 21.1. 1862 – zemÁmela Bo¼ena Námcová, Āeská spisovatelka Památních desek a pomník má po ĀEesku nepoÁítaná, jen na Praze 2 hnedle ÁtyĀmi: na domá, kde začala psát Babiá v tom pokračovala, kde ji dokončila a kde umÁmela. PÁmedposlední jmenovaná deska ve tvaru pátespáicích hodin

street view hádanka: kdepak Áe to vlastná je? pro Kamilu: 21.1.1945 – zemÁmel Karel Poláek, Āeský spisovatel

humorista a novináĀ, pátmitel bratÁmí ĀEapká. Dlouho se málo za to, Áe zahynul v Osvátimí, ale v 90. letech se podař dále¼itého svádky, který potvrdil, Áe Poláek páme¼il transport z Osvátimí do tábora Hindenburg, a později ještá tábora Gleiwitz, kde byl popraven. Datum úmrtí bylo tedy „pÁmesunuto“ z 19. Āmíjna 1944 na 21. ledna 1945...

Poka¼dé, kdy¼ projí¼dím Michlí (a projí¼dím jí 2x týdná), vybaví se mi Mu¼i v ofsajdu, Emilka a splynutí duš Dlouhou jsem netušila, co to vlastná obnáši, takové splynutí duši. A¼ jsem ho našla s jednou Kudlankou :-). pro Wendy: 22.1. 1941 – zemÁmel František KÁm¼ík, technik a selfmademan. Syn še posluhovaÁky, který neslo¼il maturitu, neb nemáli na poplatky, ale pátmesto byl pátmíjat na vysokou šolu. Na svém má: Áelezníóní signalizaci, obloukovou lampu, elektrárnu, lustr, dynamo, svátelnou fontánu, tramvaj... Stejná, jako máli Edison svého Teslu, máli KÁm¼ík svého Kolbena. pro mamÁu a Míšu šišu: 23.1. 1843 –

Švýcar Jakub Kryštof Rad získal patent na kostkový cukr. Vlastním jménem Jacob Christoph Rad byl povolán z Vídná do Daíc, aby zachránil místní rafinerii pámed úpadkem. K vynálezu kostkového cukru ho pátmivedla man¼elka, která se pámi sekání cukrové homole ošklivá Āmízla a sepsula ho: „Tak dálej s tím pámece ná, Āeho jsi Āmeditel?“

pro Iris: 23.1. 1861 – narodil se JiĀmí Stanislav Guth-Jarkovský, sportovní teoretik, který aktivním sportovcem, stal se významným funkcionÁem turistiky a Āeského sportu vábec. Generální tajemník

Mezinárodního olympijského výboru a spoluautor olympijské charty. Stáedoškolský profesor Āeštiny a francouzštiny, pátmekladatel Balzaca, Zoly a Karla Maye. Pracoval té¼ jako ceremoniáĀm prezidenta T. G. Masaryka

kdy navrhl statut Āmádu Bílého lva, zavedl úĀadování na zámku v Lánech a vypracoval audienóní Āmád. No, a to

všechno zúročil v Āetných pátmíruÁkách o správném chování, které ho proslavily. pro Myšku: 23.1. 1999

– zemÁmel Jaroslav Foglar, Āeský spisovatel literatury pro mláde¼, redaktor nákolika dátských Āasopisů a zá¼it pedagog, jeho¼ dílo významná ovlivnilo Áivoty mnohých z nás :-). Potkala jsem ho u¼ jako starého pána na jednom konu

Jarka Nohavici.

MÁra Kosmasová